

tään valkeuksia sotapalvelukseen päästämme."

Jonka täten kohteliaasti alistamme kaikkien niiden mölypatriottien huolellisesti harkittavaksi, jotka yhtä päättävät hoitavat pakkopalveluksen välttämättömyydestä. Jos he sydämestään olisivat puoleksikaan niin isänmaallisia kuin he ovat suuttaneet, ei mitään pakkokomanttoa kalvattaisi.

Isänmaallisesta uhrautumisesta on nykyään (ainakin sanomalehti)-maailma tulvillaan. Työmies uhraa verensä ja henkensä, kapitalisti liit rahansa (huikelta korkoja vastaan) ja kapitalistin akka istuu kotona, "uhrauten" monet kekerit ja kutoen sukkaa sotamiehille.

— Ei vielä koskaan tämän maan toisen maailman asuttavana olessele ole tapahtunut muuta todella "uhrauksen" nimellä mainittavaa kuin vapautensa uhraminen luokkavallan ja riiston alttarille. Orja ei voi, jos tahtoisi, mitään uhrata. Häneltä ottaa isäntänsä enemmän taitoa vähemmän rakkaita väkivallalla kaiken mitä tarvitsee ja mitä orjan joko ruumissa tai sielussa hänelle kelpaavata löytyy. Kukapa toisen liian nautinnoiksi todella vapaaehtoisesti mitään luovuttaisi, jos orjalta ensinkään olisi ällä ja kykyä jättää jotakin omaksi tarpeekseen?

Vapaus on se ahnokin uhrin ura, joka aina ihmiskunnan olemisen aamusta asti on uhrillaan kuolonkissassa värisyt, tunnottoman ryöstöihon palvelijain ja uhrinpuolien kynsissä.

Toronto on saavuttanut maineen Canadian kilkoisänmaallisimpana kaupunkina. Värvätynneitten lukumäärässä on sillä kaikki canadalaisten ennätys. Mutta ennen pitkästä sekun ehkä saa kylänläisiltä mielisiltä junauskista. Palanneitten sotaveteraanien joukossa on kehottamattomasti alin, jonka roistomaisuus ja kurittomuus on jo alkanut kohdistua muuhunkin kuin sosialistien kokouksissa mellastamiseen ja puhujien pieksämiseen. Kaikkien laisten rikosten ja irtalajujen puuska on aina ollut suten seuraajana, ja Torontonkin "laikkuilaiset" kansalliset, jotka nyt kun sosialistit ovat roistouden uhrina, hyväksyvästi hymyilevät, tulevat vielä panemaan suunsa toisannepäin vinoon. — enustaa Torontossa ilmestyvä puolelehti.

Isänmaallisuus on mitel aina hyve, josta mies saa kerskua oikein silinä mielessä, että hänen kerskumisensa menee täydystä. Jos joku kehahtelee urheudellaan, pidetään häntä joutavanpöytänsä pyörittäjänä. Jos hän pitää esillä siivestistä puhtauttana, tekee hän sillä itsensä epäluulonalaiseksi ukokultaisuudesta ja salasyneistä. Jos hän kerskuu rehellysyydellään, otaksutaan häntä heti epäluotettavaksi konnaksi.

si. Mutta ken hyvänsä voi vaaratta astua puhujalavalle ja sieltä julistaa hurjaa isänmaankurttua, uskollisuutta maansa kunnialla kalle lipulle, jne. — ja selvitettyä siitä kehumisesta ehjin nahoin.

"Rintamasotilas, joka saa vapaan elannon ja \$15 kuussa selviää rahaa palkkaseen, tienaa parhiksi \$15 kuukaudessa enemmän kuin mitä työmies armean ulkopuolella kykenee keskimäärin tienamaan," sanoo eräs puutyöläisten äänenkannattaja.

Siinäpä se lieene selitys siihen isänmaallisuuden puuskaan, joka Yhdysvaltain työlaiset on niin täydellisesti temmannut mukaansa. Ainakin se selvästi osoittaa syyn, miksi heidän on mentävä sotaväkeen, samalla kun siinä myös ilmenee, mikä ihanne-yhteiskunnan puolesta heidän todellakin kannattaa panna henkensä alttiiksi.

"Amerikan kansan täytyy pikapuoliin päättää, minkä verran on tilaa suotava omantunnon syyistä sotapalveluksesta kielittyvien vakuumille," lausuu eräs porvarilehti. Turha vaiva kansan siitä enää mitään päättää. Kutsuntalautakunnat emen pitkää pitävät huolen siitä aslasta, ja voimmepä lyödä vetoa, että se "tila" joka tuon vakuumuksensa uhrille myönnetään, ei ole paikka, jos ollenkaan, yli tavallisen vanlikkopin lattia-alan: jalkaa pituutta, 6 jalkaa leveyttä.

"Minä en päästä ketään edellen isänmaallisuudessa," lausui aikoinaan kuuluisa amerikkalainen humoristi Artemus Ward, "ja sen todistamiseksi olen valmis milloin hyvänsä uhramaan isänmaan alttarille kaikki väimni sukulaiset."

Samoin on amerikkalainen kapitalisti aina valmis uhramaan isänmaan alttarille joka sorkan amerikkalaisesta työväestä, — mutta ei mitään muuta.

Amerikkalaisen armeijan tulo Ranskaan auttamaan "yleisimmaailman kansanvallan ja vapauden perustamista," ensin työrytät hävitettiin kaiken kansanvallan ja vapauden jäljet Yhdysvalloista, on omiänsä voimakkaasti vaikuttamaan järkeiseen kansanvaltaa ja vapautta rakastavaan ranskalaiseen, jos selaisla enää lieene yhtään elävitten joukossa.

CANADALAISET!

TOVERI on nyt ainoa puolelehti (Peltoa ja Kotia lukuunottamatta) joka vielä pääsee rajan yli.

— TOVERIN toimittajista ovat puolet canadalaista: kaksi entistä Työkansan toimittajaa ja kolmantena Kaapro Ymmärrättekö yskän?

Järjestömme asioita

SANNA KANNASTON MATKAOHJELMA HEINÄKUUALLA ON SEURAAVA:

- Seattle 6-7-9 p.
- Pearson 10-11 p.
- Everett 12-13 p.
- Juanita 14 p.
- Wilkeson 15-16 p.
- Carbonado 17-18 p.
- Burnett 20-21 p.
- Black Diamond 22-23 p.
- Issaquah 24-25 p.
- New Castle 26-27 p.
- Roslyn 28-29 p.

Toivottavasti kansalaiset saapuvat lukuisasti näihin tilaisuuksiin, sillä toverit kannasto on kieltämättä lahjakas puhuja!

Toveruudella.

SIMON ARRA.
(v. k. kirjuri).

Kirje Inkerinmaalta

Inkerinmaan suomenkielitä puhuva asutus jakaantuu pääasiassa kahteen heimoon: inkerikköihin ja suomalaisiin. Edelliset tulivat maahan vanhemman Venäjän vallan aikana eli ennen Stolbovan rauhaa (1617) ja kääntettiin kreikkalaiskatoliseen eli "oikeaoppiseen" tunnustukseen. Inkerit pitävät sen vuoksi mielellään itseään venäläisinä ja ovat alttiimmat sulautumaan valtakunnan vallitsevaan väestöön, venäläisiin. Monin paikoin onkin tämä sulautuminen jo tapahtunut, tosin paikoin käy se hyvällä vauhalla.

Inkerinmaan suomalaiset ovat asettuneet siirtolaisina maahan. Ruotsin vallan aikana eli mainitun rauhauteen ja myöhäisemmän Venäjän vallan välillä, jonka Isoviha toi tullessaan. Suomalaiset (äyramoiset Karjalasta ja savaikat Savosta) toivat tullessaan luterinuskon, jota ne vieläkin tunnustavat. Näihin suomalaisiin ovat liittyneet myöhemmin Suomesta Inerinmaalle siirtyneet kansainneket.

Taloudelliset olot ovat inkerikkojen ja suomalaisten kesken samanaikaiset. Ruotsin vallan aikaisesta krunnuntilojen ja yksityisten aateliltilojen torpparien asemasta vaihtui väestö myöhäisemmän Venäjän vallan aikana täydelliseen maanorjuuteen, joka oli eri tiloilla haamerin eriluontoinen. Niinpä Pietarilä läänissä olevien pikkukaupunkien Pietarhovin, Tsarskoje-Selon ja Hatsinan ympäröstö kuuluivat enimmäkseen hallitsijavälille, jonka hyväksi maanorjain hiekiä ja verta ankaralla kadella puristettiin. Syrjämpäin seutuinen tilukset talonpoikais-"sielunsa" joutuivat keisarinen suosikeille, keisarinnojen rakastajille ja muille ylimyksille, jotka armotta kiskoivat

kansalta ropoja loistavan hovielämän tarpeisiin. Yli prolloitaita vuosisataa tanssi piiska ja hoviherrain keppi Inkerin maalaisrauhaan selässä. V. 1861 lakkauteittiin maanorjuus, mutta tämä lakkauttaminen oli monin paikoin vain nimellistä. Inkerinmaan talonpoikaisväestö, joka on nyt yli 50 vuotta tuota keuhuttavaa vapautta nauttinut, ei vielä kukaan monin paikoin tiedä, mitä taloudellinen itsenäisyys merkitsee. Sillä isoista aateliltiloista talonpoikaiset lohkaistut tilat olivat riittämättömät turvaamaan heille tuota itsenäisyyttä. Yhdistäit jätivät he edelleen karjanlaitukseen, niittiyhin ja metsään nähden hevinheroista taloudellisesti riippuvaisiksi. Toisena orjuuttajana oli heillä pakollinen kylväntäntä kuuluminen maan yhteisomistuksen pohjalla. Sarkakajokjärjestelmä, joka palotteli itsekullekin perhekunnalle kuuluvan 5-10 hehtaarin suuruisen, harvoitiin sitä isomman, maatilikon kymmeniin, jopa satoihin, toinen toisestaan kaukana oleviin kaistaleihin, teki mahdottomaksi kaiken järjepärisen maanviljelyksen ja sen sivuhaarat.

Pääasiassa mainitut seikat, mutta myöskin monet muut pienemmät asiahaarat ja etenkin yleinen oikeudettomuus, virkaherrain ja poliisivallan mielivaltaisuus vaikuttaneet, että Inkerinmaan niinkuin koko Venäjän talonpoikaisväestö on aina nähnyt asin pysynyt taloudellisesti varattomana ja henkisesti kehittyttömänä. Vaikka maassa pitäisi jo olla voimassa yleinen kansan opetus, ovat omistavat luokat, vallanmaa-aateli, ovaunneet pitää kansan pimeydessä. Koulussa vallitsi ankara ja epäluuloihen poliisihenki, jonka varhioina oli papisto, kansakouluninspektoreiksi nimetyt erikoiset koulupoliisit sekä hovinherrojen asettamat kouluneuvostot.

Erittäin raskas oli kansakoululaitoksen tila Inkerinmaalla, suomalaisissa seuduissa, joissa vallantitajat harjoittivat lisäksi kansallista sortoa, sillä kansallisten ristiriitaisuuksien herättäminen ja ylläpitäminen väestön keskuudessa oli heidän luokkajuonien arvaamattoman tärkeä.

On siis kertaikkiaan mieleenpantava, että talonpoika Inkerinmaalla ja Venäjällä on jotakin aivan toista, kuin mitä se on esimerkiksi Suomessa.

Suomessa yhtyy talolliskäsitteeseen ajatus hyvinvoivasta tilallista, jolla on laajat pellot, metsät ja niityt, lukuisa karja, useita palvelijoita, vieläpä torppareita, mäkkipalalaisia ja mökikäisiä, joihin talonpoika on työnantajan ja isännän suhteessa.

Valtava enemmistö Inkerinmaan talonpoijista on omin käsin, oman perheensä työvoimalla maanviljelyä pikkutilallista, jonka maatilikko ei viime vuosikymmenen saakka ollut oikeastaan hänen yksityisomaisuuttaan vaan kuului se oikeudellisesti kyläkunnalle. Inkerinmaalla, vallankin keski- ja länsi-Inkerissä

On sis kertaikkiaan mieleenlährymiä, joissa ei ole muuta palkattua työvoimaa kuin mahdollisesti kylän yhteinen paimen. Se on jo sangen äveriäs ja harvinainen talo, missä löydätte yhden "piian" ja "rengin". Pohjois-Inkerissä, jossa olot muistuttavat jossain määrin Karjalan kannaksen oloja, on siellä täällä isompiakin taloja, joissa käytetään enemmän palkattua työvoimaa, mutta sielläkin niitä on harvassa, joten ne ovat pikemmin poikkeuksena kuin sääntönä.

Toisaalta Inkerinmaalla ei ole myöskään olemassa suomalaista maanonta maalaiköyhälistöä. Isoilla aatelisilla länsi-Inkerissä on runsaasti virolaista ja venäläistä maalaisproletariaattia, saattaa olla joku määrä Suomesta äskes siirtyneitä työläisiä, mutta aniharvoin Inkerinmaan suomalaista kantaväestöä.

Maatilikkujen vähyys ja viljelyksen alkuperäisyys eivät monin paikoin ole turvanneet inkeriläiselle talonpojalle toimeentuloa. Hän on monasti pakko turvautua rahdinvetoon, ajuritöimeen Pietariisa y.m. syrjäitettyin. Muuttamin paikoin louti maalaistyöväestö paata (kalkkikiveä) ja vedättä sitä rakennusaineena Pietariin ja muihin kaupunkeihin. Kylistä, jotka ovat venäläisten välittömässä näevä vuorudessa, menee nuorempi naisykäsi talvisin Pietarin porvareille palvelukseen. Tehdastyöhön on Inkerin suomalainen maalaikansa tähän asti ollut vastahakoinen, vaikka viimeisinä vuosina on siinäkin suhteessa muutosta huomattavissa.

Maan omistuksessa ja viljelysvoissa on kuitenkin viimeksikuulun vuosikymmen tuonut tullessaan paljon uutta, ollen paikka paikoin täydellisenä murrokskauna.

Ensimmäinen kesken rauvennut vallankumous v.v. 1905 ja 1906 peljättyti kovin Venäjän maatalon iston ihan ylimmäisiä vallanpitäjiä myöten. Kansa vaati maata ja vapautta. Maakapinoita panttiin toimeen, aateliloloja ryöstettiin ja poltettiin, metsiä hakattiin. Heti kun vallankumous ja maakapinut saatiin tukahuutuksi, ryhtyi valtaan päässeen taantumuksen johdomeis-pää- ja sisäministeri P. A. Stolypin maareformia toimeenpanemaan. Tä-

män maareformin tunnuslauseita olivat seuraavat: 1) ei askeltakaan suurtilojen maata talonpojille, 2) vankan pienviljelijäluokan luominen taloudellisesti vauraimmista talonpojista, joille kylläkin yhteisnasta lohkaistaan parhaat ja isoimmat osat ja jotka kykenevät keinoetoleman maata käsiinsä taloudellisesti heikommita maareformit. Kuumisella kiireellä ja väkivaltaisoin keinoin on tätä maaohjelmaa toteutettu lähes kymmenisen vuotta. Hallituksen ja aatelisherrojen tarkotukset ovat osittain onnistuneet, mutta ainoastaan osittain. Maalaisväestö saatiin uhoittamaan maanalkänsä keskinäisten riitaisten maanjakojen ajaksi, niin että se jätti suurtilalliset vähäksi aikaa rauhaan. Viljelykselle maiden jako yksityisiin paikkoihin ja se tyydytys, jonka yksityisomistustinto on omiaan synnyttämään oli eduksi. Maankäyttö ja viljelystavat saivat hyvää vlykettä edistymään. Mutta maata ei sen kautta lisääntynyt eikä talonpoikain maanalkä suinkaan sammunut. Pikkemin päinvastoin. Entisen yhteisomistuksen ja sarkakajojärjestelmän aikoina kiusaantunut puutteenalainen, turpeeseen kiinnitetty maalaisväestö pyrki maasta irti lähtökseen kaupungeissa ja tehdaskeskuksissa parempaa toimeentuloa itselleen etsimään. Mutta viime vuosikymmenen maareformi maan yksityisomistukseen ja parantuneina viljelystapoiheen ovat luhtaneet siteitä maalaisväestön ja maan välillä. Talonpoikien maanalkä on lisääntynyt. Sitä on ollut kiinnostava yleiseen herännyt maakeinoittelua, johon suurtilalliset ja porvarilliset rahamiehet ovat antautuneet erittäin rikkailla liikepaikoilla, kaupunkien ympärillä ja rautateiden varsilla.

Kun nyt uusi voitollinen vallankumous "maa ja vapaus" tunnusanoinen puhkesi, ei aaraikysymys ollut yhtään selvempi kuin 10-12 vuotta sitten. Maan pakkoluovutuksesta ei päästä askeltakaan eteenpäin. Valtion luostarien ja yksityisten suurtilallisten maiden joutuminen työtätekevän kansan käsiin on välttämättömyys, jonka on pakko tunnustaa porvarillisten puolteidenkin. Mutta miten ja millä perusteilla, siitä eivät lieene edes sosialistiset puolueet yksimielisiä. Niiden maaohjelmat, jotka on laadittu melkoisesti toiseltaisista valtiollista tilannetta silmällä pitäen, kaipaavat perinpoijasta tarkistelu ja uusimista, jossa maan yksityisomistuksen maakuun päässeen talonpoikaisväestön vaatimukset täytyy ottaa lukuun ehkäpä enemmänkin kuin moni kamarioppinut arvaakaan. Tällainen maaohjelmain tarkiste-

lu on lähimpään päivien kysymys. Ja sen ratkaisusta eri puoluisa saagen suuressa määrin riippuu millä puoleella on Inkerinmaan suomalaisten pikkuviljelijäin keskuudessa lähestyvässä valtiollisissa vaalessa suurimmat toimintamahdollisuudet. — Aapo Vesikko.

HALUTAA TIETOJA

(10) Haluaisin tietää missä on veljen Ilmari Waaja, (työpaikoilla käyttäjä nimellä Charles White) kotoinen Turusta. Noin neljä vuotta sitten läksi hän New Yorkista San Franciscoon, Cal., sen jälkeen on ole hänestä kuulut mitään. Jos joku tietää hänen osoitteen niin toivon että lähettää allekirjoittaneelle. Henry Waaja, 598 East 140th St., Co Gustafson, Bronx, N. Y.

(10) Haluaisin tietää missä ovat veljen Alex ja Edward Lissala, syntynyt Alajärveltä, W. L. Olkaa hyvä ja kirjoittaka veljellenne alla olevalla osoiteella: Eeli Niemi, Box 454, Fairport Harbor, Ohio.

(6) Halutaa tietää John Boströmin nykyinen osoite, ennen ollut Astoriassa, Ore., myöhemmin Vancouverissa, Wash., ja viimeksi San Franciscossa, Cal. Ilmoittakaa osoitteesta G. Hildebrand Co:lle, Astoria, Ore.

— Työläinen, älä jarruta vapausliikettä pyssyttämällä ulkona järjestöstäsi. Älä estä työläistoveriesi pyrkimystä pysyttelemällä syrjässä tästä yhteisestä liikkeestä.

Kannattakaa niitä liikkeitä, jotka ilmoittavat Toverissa.

NIMI-LEIMASIMIA
(RUBBER STAMPS)

Sopivat moneen eri tarkoitukseen, esim. kirjokouluin, kirjoihin j.n.e.

TOVERI
Box 99, Astoria, Ore.

ENSLUOKAN KAUPPATAVARA

yleinen hinta ja hyvä palvelus, on meidän motto. Tarkka katsomaan, huomaatte se todeksi.

Union Pacific Coal Co.
HANNA WVO

VENÄJÄN JA SUOMEN KESKINÄISET SUHTEET

Bolshevikien lehden kanta asiassa.

"Prawda"-lehti kirjoittaa: Kysymys Suomen suhteesta Venäjään on tullut päivänkysymykseksi. Väliaikainen hallitus ei ole osannut tyydyttyä Suomen kansaa, joka vaatii toistaiseksi ei eroamista, vaan ainoastaan laajaa autonomiaa.

Väliaikaisen hallituksen epäkansanvaltaista valtamispolitiikka on näinä päivinä esittänyt "puolustanut" "Rabotshaja Gasetta". Se on tehnyt sen niin, ettei suuremmalla menestyksellä voisikaan saattaa häviölle suojeltavaa. Tämä on todellakin peruskysymys, yleisvaltakunnallinen kysymys ja sitä on välttämättömästi käsiteltävä kaikella huomiolla.

"Järjestävä komitea arvelee — kirjoittaa "Rabotshaja Gasetta" — että kysymys Suomen ja Venäjän valtakunnan välisistä suhteista kokonaisuuksessa voidaan ratkaista ja on se ratkaistava ainoastaan Suomen eduskunnan ja perustuslakia säätävän kokouksen keskinäisellä sopimuksella. Ja siihen saakka on suomalaisten toverien (järjestävä komitea on keskustellut suomalaisten sosialidemokraattien kanssa) muistettava, että jos Suomessa lisääntyisivät separatistiset pyrkimykset, niin se voisi lisätä Venäjän porvariston keskittämispyrkimyksiä."

Tämä on kapitalistien, porvariston, kadettien, mutta ei missään tapauksessa köyhälistön kanta. Sosialidemokraatit menshevikit ovat heittäneet pois sos.-dem. puolueen ohjelman — sen 9:nnen pykälän nimittään, joka pykälä myöntää itsenäisraamisoikeuden kaikille valtakuntaan kuuluville kansakunnil-

le. He ovat todellisuudessa luopuneet tästä ohjelmasta siirtymään itse asiassa porvariston puolelle — samoin kuin kysymyksessä seivoan sotaväen vaihtamisesta yleiseen kansan aseautumiseen j.n.e.

Kapitalistit, porvaristo ja muiden joukossa kadettipuolue eivät ole koskaan tunnustaneet kansakuntien itsemääräämis-oikeutta, s. o. niiden vapautta eroa Venäjästä.

Sos.-dem. puolue on v. 1903 hyväksymässään ohjelmassaan tunnustanut tämän oikeuden ohjelman 9 pykälässä.

Jos järjestävä komitea on keskenyt suomalaisia sosialidemokraatteja odottamaan Suomen eduskunnan ja perustuslakia säätävän kokouksen "sopimusta" niin tämä onkin jo siirtymistä tässä kysymyksessä porvariston puolelle. Jotta voisi tulla vakuutuksi tästä, on asetettava selvästi rinnakkain kaikkien puolueiden ja puolteiden kannat.

Tsaari, oikeistolaiset, monarkistit, eivät kannata eduskunnan ja perustuslakia säätävän kokouksen välistä sopimusta, vaan kannattavat suoraan Suomen ailaamista Venäjän kansan tahtomalle. Tasavaltalainen porvaristo kannattaa Suomen eduskunnan ja perustuslakia säätävän kokouksen sopimusta. Itsetietoinen köyhälistö ja omalle ohjelmalleen uskolliset sosialidemokraatit kannattavat Suomen, kuten muidenkin ei-täysivaltaisten kansakuntien, vapautta eroa Venäjästä. Siinä on ehdottomasti selvä, tarkka kuva. "Sopimuksen" tunnustaminen nimellä, joka tunnustana ei kumminkaan mitään ratkaise — sillä mitä tulaaan tekemään, jos tätä sopimusta ei saataisikaan aikaan — to-

teuttaa porvaristo sitä samaa tsaarimain alistamista, samaa valtamispolitiikkaa.

Sillä Suomen ovat vallanneet Venäjän tsaarit niiden sopimusten mukaan, joita tehtiin Ranskan vallankumouksen kuristajan Napoleonin kanssa j.n.e. Jos me todellakin vastustamme valtamista, niin meidän on sanottava: eroamisvapaus Suomelle. Silloin kun me olemme sanoneet tämän, silloin — ja vasta silloin! — tulee "sopimus" Suomen kanssa olemaan todellakin vapaaehtoinen, vapaa, todellakin sopimus eikä petos.

Sopia voivat keskenään ainoastaan tasa-arvoiset. Jotta sopimus olisi todella sopimus eikä sanoilla verhottu alistaminen, sitä varien tarvitaan kummankin puolen todellista tasa-arvoisuutta. S. o. että sekä Venäjällä että Suomessa olisi oikeus olla suostuttama. Se on selvä, niinkuin kirkas päivä.

Ainoastaan "eroamisvapaus" vastaakin tätä: ainoastaan Suomessa, jolla on eroamisvapaus, voi todellakin tehdä "sopimuksen" Venäjän kanssa siitä, onko sen erottava. Se, joka ilman tätä ehtoa, tunnustamatta eroamisvapautta, puhuu koreasti "sopimuksesta", se pettää itsensä ja kansaa.

Järjestävä komitea on selvästi sanottava suomalaisille, tunnustaako se eroamisvapautta vai ei. Kadettien tapaan se sekoitti asian ja siten luopui eroamisvapaudesta. Sen oli hyökkättävä Venäjän porvaristoa vastaan sen johdosta, että tämä kielsi sorreuilta kansoilta eroamis-oikeuden, joka kieltö on sama kuin valtaaminen. Mutta järjestävä komitea hyökkää sen sijaan suomalaisia vastaan, va-

rottanen heitä, että separatistiset pyrkimykset lisäävät keskittämispyrkimyksiä! Toisin sanoen uhkaka järjestävä komitea suomalaisia valtaamisia kannattavaan suurvenäläisen porvariston varmistamisella — juuri niin ovat tehneet aina kadetit, juuri tämän lipun alla ovat Roditzshevit ja Co. ajaneet läpi omaa valtamispolitiikkaansa.

Tässä on koraantunutva käytännöllinen selitys valtaamisia koskevaan kysymykseen, joista valtaamisia puhuvat nykyisin "kaikki" peljätään suoraan ja selvästi asettaa kysymystä. Se, joka on eroamisvapautta vastaan, se kannattaa valtaamisia.

Tsaarit toteuttivat valtamispolitiikkaa raastaa, vaihtanen toista kansaa toisten sopimusten mukaan toisten hallitsijain kanssa (Puolan jako, Suomea koskeva sopimus Napoleonin kanssa y.m.) samoin kuin tilanomistajat vaihtoivat keskenään maanorjia. Porvaristo tuluttaa tasavaltalaisiksi toteuttaa samaa valtamispolitiikkaa viisaammoin, verhoittumien, luvaten "sopimuksia", mutta riistään todellisen tasa-arvoisuuden ainoan takeen, nimittäin eroamisvapauden. Järjestävä komitea kulkee porvariston perässä, siirtyen itse asiassa sen puolelle. (Vallan oikeudessa oli näin ollen "Birsh.Vjeddomosti", joka lainasi palstolleen kaiken tärkeimmän "Rabotsh. Gasetan" kirjoituksesta ja kiitti järjestävän komitean suomalaisille antamaa vastusta, nimittään tätä vastausta "Venäjän demokratian läksyksi" suomalaisille. "Rabotsh. Gasetta" on ansainnut tämän "Birsh. Vjed." lehden suudelman.)

Köyhälistön puolue (bolshevikit) on vielä kerran konferens-

sissaan kansallisuuskysymystä koskevassa päätöslauselmassa vakuuttanut eroamisvaputta.

Luokkien ja puolueiden ryhtymittely on selvä.

Pikkuporvarit antavat pelotonta itseään peljätystyn porvariston haamalla — siinä on koko sosialidemokraattien menshevikien ja sosialivallankumouksellisten politiikan ydinkohta. He "pelkäävät" eroamista. Itsetietoinen köyhälistö ei pelkää sitä. Sekä Norja että Ruotsi voittivat siitä, että Norja vapaasti erosi Ruotsista v. 1905. Se edisti luottamusta molempien kansojen välillä, edisti vapaaehtoista lähenemistä niiden välillä; silloin hävisivät turhanpäiväiset ja vahingolliset hankaukset, vahvistuivat molempien taloudellinen, valtiollinen ja sivistyksellinen läheneminen toistaan kohtaan, vahvistui kummankin maan työlläisten veljesliitto.

Toverit, työlaiset ja talonpojat! Älkää antako perään venäläisten kapitalistien, Gutshkown, Miljukowin, väliaikaisen hallituksen anastamispolitiikalle Suomen, Kuurinmaan, Ukrainan y.m. suhteen Älkää peljätö tunnustaa eroamisvaputta kaikille näille kansoille. Muita kansoja ei voi kutsua liittoon suurvenäläisten kanssa väkivallalla, vaan ainoastaan todella vapaaehtoisella, todella vapaalla sopimuksella, joka on mahdoton ilman eroamisvaputta.

Mitä vapaampi tulee olemaan Venäjä, sitä jyrkemmin tulee meidän tasavaltamme tunnustamaan ei-suurvenäläisten kansakuntien eroamisvapauden, sitä enemmän tulevat pyrkimään meidän kanssamme muut kansakunnat, sitä vähemmän tulee olemassa hankauksia, sitä harvem-

min tulee sattumaan todellisia eroamistapauksia, sitä lyhyemmäksi tulee se aika, joksi ajaksi joutuk kansakunnista eroavat, sitä läheisemmäksi, sitä vahvemmasi tulee lopputuloksessa Venäjän köyhälistö-talonpoikaistasavallan veljellinen liitto minä kansakunnan tasavallan kansansa tahansa.

Ylläolevan kirjoituksen lisäksi maimittakoon, että bolshevikien yleisvenäläisessä konferenssissa luomautti kansallisuuskysymyksen alustaja Stalin m.m., että itsemääräämis-oikeuteen sisältyy oikeus valtakunnalliseen eroamiseen. Ilman tämän jälkimäillisen oikeuden tunnustamista on itsemääräämis-oikeuden puolustajien huuhilla ainoastaan ulkojantainen lause. Jo kysynyt selkkauks Suomen kansan ja väliaikaisen hallituksen välillä osottaa, ettei asia koske tyhjää ohjelmajulistuksia, että Venäjän työväen on valittava kahden välillä: joko kannattaa Suomen työläisiä tai Venäjän läpeensä imperialistista porvaristoa.

Menshevikien kanta.

"Rabotsh. Gasetta" vastaa "Prawda"-lehden kirjoitukseen. "Rabotsh. Gasetassa" — selittää lehti — oli kirjoitettu "Prawdan" esittämän otteen edellä seuraava: "Järjestävä komitea ei ole ehtinyt yksi-yiskohtaisesti tutustua asioiden tilaan Suomessa ja hyväksyä asianomaisia päätöksiä, mutta yleispiirteisään nyt järjestävä komitea nyt jo osottaa, että periaatteellisesti on puolue kansakuntien itsemääräämis-oikeuden kannalla."

On selvää — jatkaa lehti — ettei mitään ohjelman pykälää ole järjestävä komitea heittänyt pois. Ja tietenkin jos kirjoituksen tekijä edelleen todistaa, että

kansakunnan valtiollinen itsemääräämis-oikeus merkitsee sen eroamis-oikeutta ja riippumattomuutta olemassaoloa, niin ei järjestävä komitea ole katsonut tarpeelliseksi selittää tätä alkeistututtua suomalaisille sosialidemokraateille, jotka ymmärtävät, mitä merkitsee kansakunnan itsemääräämis-oikeus.

Mutta "Prawda" katsoo mahdolliseksi rajottaa tähän selitykseen. Mutta lainkaan ei riitä se, että tunnustetaan kansakunnan itsemääräämis-oikeus. On vielä osotettava, mikä on köyhälistömenettelyyn suunta tässä itsemääräämis-oikeudessa. Sanoa, että itsetietoinen köyhälistö ei pelkää eroamista" eikä mitään muuta niinkuin teki "Prawdan" kirjoittaja, merkitsee joko sitä, ettei jotta mitään selvää tässä suhteessa tahi että kannatetaan eroamista.

Järjestävä komitea, tunnustaa Suomen valtiollisen itsemääräämis-oikeuden, lausui ajakansakunnan, että Suomen köyhälistön on taisteltava ja toimittava yhdessä Venäjän köyhälistön kanssa, että yleisvenäläisen vallankumouksen menestys on niiden yhteinen asia ja ettei Suomen ja Venäjän köyhälistön etujen mukaista ole tällä kertaa vaikeuttaa vallankumouksen asiaa Suomen erottamisella Venäjästä. Liike tämän eroamisen puolesta voi ainoastaan kiihdyttää nationalistista pyrkimystä Venäjällä ja Suomessa sekä vahingoittaa työväen luokkasteitua kummassakin maassa. Suomalaiset sosialidemokraatit olivat tässä kysymyksessä yhtä mieltä järjestävän komitean kanssa ja huomauttavat, että taistelua varten Venäjästä eroa-

(Jatkoa neljänellä sivulla)